

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Ghenadie Nicolaev,

Judecătorii – Petru Moraru și Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu în cauza penală în privința lui

Miron Ion Constantin, născut la 08 aprilie 1953, originar s. Zăicani, r-nul Rîșcani și domiciliat mun. Chișinău, bd. Moscovei 7/2, ap. 64.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.06.2012 - 12.12.2013;

Instanța de apel: 29.01. - 16.06.2014;

Instanța de recurs: 25.08.2014 - 27.01.2015;

Instanța de apel: 02.02. - 23.09.2015;

Instanța de recurs: 09.02. - 06.06.2016.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 decembrie 2013, Miron Ion a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Miron Ion a fost învinuit pentru faptul că, la sfîrșitul lunii noiembrie 2011, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, creîndu-i condiții speciale în acest sens și cunoscînd cu certitudine că nu dispune de licență pentru prestarea serviciilor de avocat, a afișat pe ușa biroului nr.204 din sediul amplasat pe adresa str. Miron Costin 7, mun. Chișinău, o plăcuță cu inscripțiile „Biroul de avocați Neron”, prin care crea o falsă reprezentare despre calitatea sa, profitînd de starea precară și condițiile de vulnerabilitate a cet. Coroi Nistor, conștientizînd că angajamentul asumat este irealizabil, sub pretextul reprezentării intereselor fiului acestuia, Coroi Vasile, care este persoană cu dezabilitate de gradul întîi din copilărie, exercitînd o influență psihică asupra conștiinței și voinței persoanei, cît și profitînd de încrederea acordată, în baza unor contracte formale și fictive cu privire la prestarea serviciilor juridice, pe parcursul a trei zile, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit ilegal de la Coroi Nistor bani în sumă de 5000 lei, solicitînd de la ultimul în

aceleași scopuri și o sumă suplimentară de 300 euro, care nu i-a fost transmisă, pe motiv că onorariul și cerințele înaintate în raport cu serviciile promise purtau un caracter dubios, după care banii primiți i-a folosit în interese personale, fără a efectua careva acțiuni în scopul stabilit, iar la cerința persoanei de restituire a sumei, ultimul nu a recunoscut suma transmisă, invocând că a primit doar 150 lei pentru acordarea unor consultații juridice, eschivându-se prin diferite metode de la restituirea acesteia, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă de 5000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către *acuzatorul de stat*, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care I. Miron să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții de răspundere și de a gestiona mijloace bănești pe termen de 2 ani, cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa 5 ani 6 luni închisoare, invocând că sentința este ilegală, deoarece instanța nu a dat o apreciere corectă probelor acuzării, și anume declarațiilor părții vătămate N. Coroi, cât și probelor scrise, care pe deplin demonstrează vinovăția inculpatului; instanța nu a luat în considerație faptul că la semnarea contractelor de prestare a serviciilor juridice, inculpatul nu a eliberat lui N. Coroi o copie a acestuia, dar i-a eliberat o xerocopie a licenței de avocat, pe când dînsul la acel moment nu era în drept de a presta asemenea profesie; instanța incorect a ajuns la concluzia că plăcuța instalată pe ușa bir.204 cu inscripția „biroul de avocați”, nu demonstrează scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane; instanța nu a reținut nici modificările operate în dispozițiile art.75 alin.(1) Cod de procedură civilă, prin care în cadrul unui proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele prin intermediul unui avocat sau avocat stagiar, însă, contrar acestor prevederi, inculpatul nedeținînd licență de avocat a primit de la N. Coroi suma de 5000 lei, asumîndu-și angajamentul de a-i reprezenta interesele în ședințele de judecată, fapt confirmat prin procura nr.16943, astfel că, prin acțiunile sale, intenționat a profitat de starea precară și condițiile de vulnerabilitate a părții vătămate, și prin înșelăciune și abuz de încredere a dobîndit de la ultimul suma de bani solicitată, prin ce a realizat latura obiectivă a infracțiunii de care a fost învinuit; partea descriptivă a sentinței nu corespunde cu cea dispozitivă, deoarece instanța, în partea descriptivă a sentinței, a conchis că inculpatul urmează a fi achitat din motivul lipsei faptei infracțiunii, iar în dispozitiv a dispus achitarea acestuia, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, a fost respins apelul procurorului, ca nefondat cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză și corect a considerat că învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmare, fiind bazată pe presupuneri, care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, nefiind administrate careva probe incontestabile, care ar dovedi vinovăția lui I. Miron în săvîrșirea infracțiunii imputate.

De asemenea, instanța de apel a reținut că inculpatul este absolvent al Facultății de Drept și deține diplomă de jurist.

Începînd cu 20 octombrie 1992 avea înregistrat pe numele lui ÎI „Advocate-Miron”, cu toate actele de înregistrare în regulă, iar obiectivul de activitate era – activități juridice, ce-i acorda dreptul de a presta servicii de asistență juridică contra plată, inclusiv să-și posteze anunțuri despre serviciile prestate și să întocmească diferite cereri în instanțele naționale la solicitarea clienților.

Instanța de apel, reținînd declarațiile părții vătămate, care a relatat că a aflat despre I. Miron din anunțul postat în noiembrie 2011 în ziarul „Makler”, cu care a avut încheiat contract de prestare a serviciilor juridice, în baza căruia ultimul a studiat mai multe acte prezentate de dînsul, i-a întocmit o acțiune civilă și a primit o procură ca să-i apere interesele, și analizîndu-le în coraport cu probele puse la baza sentinței de achitare, a dedus că pe caz nu a fost realizată latura obiectivă și nici subiectivă a escrocheriei, deoarece inculpatul nu a intenționat să dobîndească ilicit averea părții vătămate N. Coroi, intenția acestuia a fost îndreptată spre a-și cîștiga existența, acordînd servicii în calitate de jurist, fapt ce rezultă din contractul încheiat cu partea vătămată.

La fel, instanța de apel a constatat, că neînțelegerea apărută între inculpat și partea vătămată s-a datorat faptului că ultimul i-a cerut restituirea banilor transmiși pentru acordarea serviciilor din motivul existenței greșelilor în textul cererii întocmite, iar inculpatul la acel moment nu dispunea de suma pe care urma să o restituie, fapt ce nu poate servi drept temei pentru a-l acuza în dobîndirea ilicită a banilor, care ulterior au fost restituiți părții vătămate, aceasta neavînd careva pretenții de ordin material față de inculpat.

Astfel, instanța de apel a conchis că inculpatul corect a fost achitat de sub învinuire de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, din motiv că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prima instanță la examinarea cauzei a acordat prioritarie declarațiilor inculpatului, fără a da o apreciere obiectivă celorlalte probe aduse în confirmarea vinovăției inculpatului în săvîrșirea faptei imputate, și anume declarațiilor părții vătămate N. Coroi, martorilor D. Prodan, A. Zbîrnea și înscrisurilor prezente în materialele dosarului; hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii; instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a corectat eroarea comisă de prima instanță, care în descriptivul sentinței a concluzionat că inculpatul urmează a fi achitat din motivul lipsei faptei infracțiunii, iar în dispozitiv a dispus achitarea acestuia, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, în rest invocînd aceleași motive ca și în cererea de apel, descrise la pct. 3. al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2015, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La adoptarea soluției date, instanța de recurs a conchis, că instanța de apel, menținînd sentința de achitare în privința lui I. Miron nu a dat apreciere obiectivă

probelor cauzei, care în opinia procurorului, cert confirmă vinovăția inculpatului în cele incriminate, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, inclusiv și asupra temeiului că motivul achitării din descriptivul sentinței nu corespunde cu cel din dispozitivul sentinței, de unde rezultă că ambele instanțe de judecată nu au respectat prevederile art. art. 390, 394 alin. (3) Cod de procedură penală, privind alcătuirea părții descriptive și dispozitive a hotărîrii.

7. Prind decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, a fost admis din alte motive apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care I. Miron a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut, că prima instanță la pronunțarea sentinței corect a stabilit, că circumstanțele de fapt și de drept demonstrează că inculpatul urmează a fi achitat, însă în partea descriptivă a sentinței a indicat eronat temeiul achitării ca fiind lipsa faptei infracțiunii, deși I. Miron urma să fie achitat din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării lui I. Miron au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate respectîndu-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, ori, prima instanță a ajuns corect și în mod justificat la concluzia, că inculpatul I. Miron urmează a fi achitat, deoarece fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii de escrocherie.

Astfel, instanța de apel a enunțat, probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința primei instanțe, cum sunt declarațiile părții vătămate N. Coroi, martorilor A. Zbîrnea, R. Șvel; plîngerea părții vătămate N. Coroi (f.d. 3, vol. I); plîngeri depuse la Procuratura Generală de către partea vătămată V. Coroi (f.d. 7, 11, vol. I); copia scrisorii IP Rîșcani nr. c-2590/11 din 29 decembrie 2011 (f.d. 12); copia procurii nr. 16943 din 21 noiembrie 2011, eliberată de V. Coroi (f.d. 13, vol. I); copia hotărîrii Judecătoriai Orhei din 11 septembrie 2009 și deciziei Colegiului civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din decembrie 2010 (f.d. 23-26, vol. I); cererea de chemare în judecată întocmită de inculpat (f.d. 28, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02 aprilie 2012 (f.d. 33-34, vol. I); copia deciziilor Colegiului civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 februarie 2011 și Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție 23 ianuarie 2008 (f.d. 37-40, 41-45, vol. I); declarațiile părții vătămate V. Coroi din 10 aprilie 2012 (f.d. 50-52, vol. I); copia licenței de avocat pe numele lui I. Miron (f.d. 53, vol. I); copia hotărîrii Comisiei de etică și disciplină a Baroului Avocaților din 14 decembrie 2006 (f.d. 70-72, vol. I); recipisa eliberată de N. Coroi (f.d. 76); cererea pentru publicarea anunțului de către inculpatul I. Miron (f.d. 81, vol. I); contractul de prestare a serviciilor juridice a firmei juridice „Advocare” (f.d. 83-85, vol. I); contractul nr. 34 de subarendă a unui bun imobil nelocativ din 01 februarie 2012 (f.d. 87, vol. I); contractul de prestarea serviciilor juridice nr. 512

din 23 aprilie 2010, încheiat între inculpatul I. Miron și cet. P. Scutelnic (f.d. 89, vol. I); contract nr. 114 de locațiune a unui bun imobil nelocativ din 01 februarie 2012, încheiat între inculpatul I. Miron și SRL „Proiecttehsevis” (f.d. 90, vol. I); copia acordului nr. 23 din 23 noiembrie 2011 (f.d. 110, vol. I); copia acordului nr. 24 din 25 noiembrie 2011 (f.d. 111, vol. I); anunțuri publicate în ziarul „Makler” din luna noiembrie 2011 (f.d. 187, 188, vol. I); copia Extrasului din registrul bunurilor de avocați nr. 87 din 23 decembrie 2005 (f.d. 189, vol. I); copia contractului nr. 88 din 01 februarie 2001 (f.d. 190, vol. I); copia deciziei de înregistrare a ÎI „Advocare-Miron” din 20 octombrie 1992 și certificatul de înregistrare, Extras din Registrul întreprinderilor individuale nr. 16301 din 05 iulie 2013 (f.d. 236, 238, 239, vol. I); copia diplomei (f.d. 241, vol. I) - nu confirmă vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În acest context, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 120 din Constituție, a reiterat că inculpatul este învinuit în aceea că el a urmărit scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, cunoscând că nu dispune de licență de avocat, a afișat ușa biroului nr. 204 amplasat pe adresa str. Miron Costin 7, mun. Chișinău o plăcuță cu inscripția „Biroul de avocați Neron”, însă în susținerea acestei învinuiri nu au fost aduse probe, nu s-a stabilit cine a instalat plăcuța, dacă această inscripție nu a fost instalată de altcineva, deoarece în încăperea menționată anterior activau și alte persoane – B. Țîmbal (avocat), de altfel fapt invocat de către apărare, care nu a fost combătut de către procuror prin nici o probă (f.d. 190, vol. I).

Totodată, instanța de apel a reținut și un alt argument adus în învinuire și anume faptul, că inculpatul a conștientizat că angajamentul asumat este irealizabil și acesta nu a întreprins careva acțiuni în scopul stabilit, fapt ce, în viziunea instanței de apel, de asemenea nu a fost probat, deoarece contrar acestor argumente, partea vătămată recunoaște că a încheiat un contract și a întocmit o procură pe numele inculpatului I. Miron, pentru a-l reprezenta la organele de stat, cu anumite drepturi prevăzute de Codul de procedură civilă.

Instanța de apel a considerat, că această învinuire este nefondată deoarece conform legislației procesuale de la acel moment, procura eliberată din numele părții vătămate îi permitea inculpatului să întocmească în numele reclamantului anumite cereri, inclusiv să participe în calitate de reprezentant al reclamantului în procesul civil în cauze civile, totodată, partea vătămată recunoaște că la solicitarea lui, inculpatul I. Miron i-a întocmit o cerere de chemare în judecată, care avea multe greșeli, iar în momentul când a mai solicitat bani și pentru o altă cerere de chemare în judecată, a început să aibă îndoieli, fapt ce l-a determinat să renunțe la serviciile acestuia și să solicite restituirea banilor achitați.

La momentul încetării relațiilor, inculpatul avea întreprinse anumite măsuri, în vederea realizării prestării serviciilor juridice, de asemenea, partea vătămată a recunoscut că de la bun început când a cerut inculpatului să restituie banii, inculpatul nu a fost împotriva să-i restituie mijloacele bănești, comunicându-i că nu are la acel moment banii deoarece i-a cheltuit făcând reparație în apartament, însă este de acord să-i restituie toți banii mai târziu când îi va aduna, respectiv,

inculpatul a recunoscut suma de 5000 lei, pe care ulterior a restituit-o părții vătămate.

La fel, instanța de apel a consemnat, că potrivit anunțului din ziarul „Makler”, inculpatul I. Miron acorda servicii juridice, fapt confirmat și prin copiile contractelor de prestare servicii prezentate, în care acesta are calitatea de jurist și nu de avocat, după cum afirmă partea acuzării și după cum se învinuiește.

Totodată, în ședința de judecată s-a stabilit că partea vătămată nu cunoaște care este sensul noțiunii de jurist și avocat, nu știe care este deosebirea între aceste noțiuni, a explicat că în opinia sa, jurist înseamnă a formula o cerere, o plîngere, dar avocat este cel care face lucrul de la început și care apără interesele, mai mult, nu știe dacă conform procurii I. Miron putea să-i reprezinte interesele în instanța de judecată.

Respectiv, aceste noțiuni creează o confuzie, fapt ce a determinat existența situației date.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul avea capacitatea de a presta servicii juridice ce se confirmă prin absolvirea facultății de drept, copia deciziei de înregistrare a ÎI „Advocare-Miron” din 20 octombrie 1992 și certificatul de înregistrare, extrasul din Registrul întreprinderilor individuale nr.16301 din 05 iulie 2013 (f.d. 236, 238 239, vol. I), unde la obiectul de activitate este indicat - activități juridice, ori aceste circumstanțe se dovedesc prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați în ședința de judecată, precum și prin cumulul materialelor din dosar nominalizate mai sus.

În circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat, că nu s-a stabilit latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie - dobîndirea ilicită a banilor de la N. Coroi, prin abuz de încredere sau înșelăciune de către inculpat, deoarece I. Miron, potrivit anunțului, contractelor a prestat servicii în calitate de jurist, iar pentru serviciile prestate în baza contractului de prestări servicii juridice i-au fost achitate 5000 lei, iar la prima solicitare a părții vătămate de a întoarce banii, inculpatul a fost de acord de a restitui banii cerînd să-i acorde un termen pînă va acumula suma dată, și ulterior a fost întoarsă pătimitului, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate.

Poziția inculpatului, care afirmă că a prestat servicii juridice în calitate de jurist și nu de avocat nu a fost combătută cu alte probe.

În cadrul cercetării judecătorești, nu a fost stabilit cu certitudine că acesta s-a prezentat în calitate de avocat și avea intenția de a primi bani, conștientizînd că nu poate realiza angajamentul asumat și că nu a efectuat nici o acțiune în scopul stabilit.

Nu s-a constatat faptul, că la momentul primirii banilor inculpatul avea intenția să se eschiveze de la prestarea serviciilor asumate, fapt confirmat și de partea vătămată în declarațiile sale, unde a menționat, că inculpatul a studiat documentele și a întocmit o cerere de chemare în judecată, iar ulterior a fost de a acord cu restituirea banilor, comunicînd că nu-i are la acel moment.

Între părți au existat neînțelegeri privind restituirea sumei achitate în baza contractului de prestări servicii juridice, litigiu cu caracter civil, care urma a fi soluționat de către instanțele de judecată în ordine civilă.

Instanța de apel a mai reținut, că conform anunțului din ziarul „Makler”, inculpatul I. Miron a publicat anunț precum că acordă servicii juridice, fapt confirmat și prin copiile contractelor de prestare a serviciilor juridice, în care acesta a prestat servicii juridice în calitate de jurist, iar faptul, că inculpatul avea capacitatea de a presta servicii juridice, se confirmă prin faptul că inculpatul a absolvit facultatea de drept, copia deciziei de înregistrare a ÎI „Advocare-Miron” din 20 octombrie 1992 și certificat de înregistrare, Extras din registrul întreprinderilor individuale nr.16301 din 05 iulie 2013 unde obiectul de activitate este indicat - activități juridice, fapt ce se dovedește prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați în ședința de judecată, precum și prin cumulul materialelor enunțate.

Prima instanță, a menționat corect, că în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilit cu certitudine că acesta s-a prezentat în calitate de avocat și avea intenția de primire a banilor, conștientizând că nu poate realiza angajamentul asumat și că nu a efectuat nici o acțiune în scopul stabilit, mai mult, în sentință s-a menționat justificat, că nu s-a constatat faptul că la momentul primirii banilor inculpatul avea intenția să se eschiveze de la prestarea serviciilor asumate, fapt confirmat și de partea vătămată în declarațiile sale, unde a afirmat că inculpatul a studiat documentele și a întocmit o cerere de chemare în judecată, iar ulterior a fost de acord cu restituirea banilor, comunicând că nu-i are la acel moment.

Instanța de apel a considerat întemeiată și concluzia că între părți au existat neînțelegeri privind restituirea sumei, litigiu cu caracter civil, care urma a fi semnat de către instanțele de judecată în ordine civilă.

Prin urmare, instanța de apel a specificat, că prima instanță în partea descriptivă a sentinței a invocat greșit motivul de achitare a lui I. Miron lipsa faptei infracționale, astfel, instanța de apel a statuat, că între I. Miron și N. Coroi au fost încheiate două contracte cu privire la prestarea serviciilor juridice, prețul contractelor fiind evaluat la 2500 lei fiecare (f.d. 110-111, vol. I) și în baza acestor contracte, I. Miron a întocmit cererea de chemare în judecată, a studiat documentele prezentate de client, însă ulterior N. Coroi a renunțat să se adreseze în instanța de judecată și a cerut banii înapoi.

La acel moment, I. Miron nu dispunea de 5000 lei, pe care îi solicita N. Coroi, motiv pentru care a promis că va întoarce banii în câteva zile.

N. Coroi din cauză că se temea că nu-i vor fi restituiți banii s-a adresat la poliție cu o plîngere, prin care s-a plîns că nu i-a fost întoarsă suma de 5000 lei, iar peste câteva zile, după cum s-a constatat cu certitudine în ședința de judecată, inculpatul I. Miron a restituit integral suma lui N. Coroi.

În acest sens, instanța de apel a menționat, că nu este justificat temeiul invocat de prima instanță, precum că I. Miron urmează a fi achitat, fiindcă nu există faptul infracțiunii, deoarece s-a stabilit că între I. Miron și N. Coroi într-adevăr au existat raporturi juridice, însă acestea poartă un caracter civil, bazate pe încheierea contractelor de prestări servicii juridice.

Instanța de apel a considerat, că în acțiunile lui I. Miron nu se conțin elementele infracțiunii de escrocherie, ori, nu există temei pentru a afirma că este prezentă latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie în acțiunile inculpatului -

inculpatul nu a folosit nici înșelăciunea, nici abuzul de încredere în raport cu N. Coroi.

Astfel, instanța de apel a stabilit, că I. Miron deține diplomă de jurist, într-adevăr între I. Miron și N. Coroi au fost încheiate două contracte cu privire la prestarea serviciilor juridice, prețul contractelor fiind evaluat la 2500 lei fiecare (f.d. 110-111, vol. I), iar în baza acestor contracte, I. Miron a întocmit cererea de chemare în judecată, a studiat documentele prezentate de client, însă ulterior N. Coroi a renunțat să se adreseze în instanța de judecată și a cerut banii înapoi, inculpatul nici nu a participat în ședința de judecată deoarece pătimitul a renunțat de a se mai adresa cu cerere în judecată.

Totodată, instanța de apel a mai accentuat, că la momentul încheierii raporturilor contractuale între I. Miron și N. Coroi, era posibilă reprezentarea în judecată în procesul civil pe cauzele civile și fără deținerea licenței de avocat, astfel încât afirmațiile părții vătămate precum că I. Miron s-a prezentat ca avocat nu schimbă esența cazului, nefiind demonstrat, că primirea banilor de către inculpat ar fi fost cu condiția îndeplinirii unui angajament și că făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bani, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

8. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivare, recurentul a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ori, cu toate că inculpatul vina în cele incriminate nu a recunoscut, vinovăția acestuia se confirmă prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată și anume: declarațiile părții vătămate N. Coroi, martorilor D. Prodan, A. Zbîrnea; procesul-verbal de percheziție din 24 aprilie 2012 (f.d. 174-175, vol. I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 25 mai 2012 (f.d. 79, 98, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 11 iunie 2012 (f.d. 131, vol. I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 11 iunie 2012 (f.d. 132, 141, vol. I).

În opinia recurentului, instanța de apel urma să aprecieze probele prezentate de procuror multilateral sub toate aspectele prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, ori probele vizate cu certitudine dovedesc vinovăția lui I. Miron în săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

Astfel, procurorul în susținerea cerințelor a invocat, că instanța de apel, nu a luat în considerație și nu s-a expus în conținutul hotărârii adoptate, referitor la faptul, că inculpatul odată cu semnarea așa numitelor contracte de prestare a serviciilor juridice, a eliberat cet. N. Coroi, o xerocopie a licenței de avocat, ulterior prezentată organului de urmărire penală și atașată nemijlocit la materialele cauzei penale, circumstanțe confirmate în ședința de judecată atât prin declarațiile părții vătămate, cât și ale inculpatului.

Xerocopia licenței pînă la expedierea cauzei penale în instanța de judecată, careva inscripții pe verso, manuscris, precum că este retrasă, nu este valabilă, nu avea, aceasta stabilindu-se în instanța de judecată, la insistența inculpatului de a fi examinată minuțios.

Inculpatul împreună cu apărătorul său, în conformitate cu prevederile art. 293 Cod de procedură penală, în prezența procurorului conducător cu urmărirea penală, a luat cunoștință cu materialele cauzei penale, iar ca rezultat careva cereri în acest sens nu a înaintat.

Ulterior, cauza penală aflându-se în instanța de judecată, inculpatul în repetate rânduri, a solicitat instanței, să-i fie acordată posibilitatea de a lua cunoștință cu materialele cauzei penale, condiții în care posibil a și efectuat mențiunea manuscrisă pe partea verso a xerocopiei licenței de avocat eliberată părții vătămate și anexată la cauza penală, precum că licența este retrasă sau că nu este valabilă, fapt asupra căruia instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, din motive necunoscute a evitat să se expună.

În același context, procurorul a menționat, că în conținutul hotărârii adoptate, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor din care inculpatul nu a eliberat părții vătămate o copie a contractului de prestare a serviciilor juridice, dar a eliberat acestuia xerocopia licenței de avocat, pe când la acel moment nu era în drept de a presta o asemenea profesie.

Inculpatul a declarat instanței, că nu a eliberat cet. N. Coroi, o copie a contractului de prestare a serviciilor juridice, deoarece acesta a refuzat de serviciile sale și i-a solicitat restituirea banilor primiți, la ce dînsul nu a returnat banii din motiv că a efectuat lucrări de reparație în apartament, ori, conform prevederilor legale în vigoare și clauzelor contractuale, o copie a contractului nu se eliberează celeilalte părți contractante imediat după aplicarea semnăturii. Potrivit declarațiilor părții vătămate, inculpatul de la primele întîlniri, a refuzat de a restitui suma primită, fără careva explicații, după care evita orice altă discuție cu acesta.

Ulterior, fiind citat la sectorul de poliție, a declarat în scris precum că nu a primit niciodată de la cet. N. Coroi, suma de 5000 lei, dar doar 150 lei, pentru oferirea cărorva consultații juridice acestuia, invocînd că sunt niște acuzații aberante, prin care îi este lezată onoarea și demnitatea.

Imediat, după ce a fost pornită urmărirea penală, pe faptul pretinselor acțiuni ilicite ale cet. I. Miron, acesta a depus în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, o plîngere, cu același conținut, în care invoca pretinsele acțiuni ilicite ale ofițerului de urmărire penală, care în comun cu partea vătămată N. Coroi, îi încalcă onoarea și demnitatea, ilegal, încercînd a estorca de la el suma de 5000 lei, bani pe care nu i-a primit niciodată de la o asemenea persoană, indicînd că a primit doar suma de 150 lei, pentru oferirea unor consultații juridice.

În instanța de judecată, partea vătămată N. Coroi, a susținut, că i-a transmis lui I. Miron suma de 5000 lei pentru serviciile juridice promise, tot în acea perioadă, i-a transmis acestuia pentru taxi suma de 30 de lei, deoarece inculpatul avea o ședință de judecată la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, ce nu avea nimic comun cu el, inculpatul i-a mai solicitat suma de 300 euro, la care a refuzat categoric, însă o careva sumă bănească de 150 lei, pentru oferirea consultațiilor juridice, nu i-a achitat acestuia niciodată.

Avînd în vedere cele enunțate supra, procurorul a menționat, că în condițiile în care I. Miron, intenționat a refuzat de a elibera cet. N. Coroi, o copie a contractului de prestare a serviciilor juridice, o careva recipisă în conținutul căreia să fie inclusă suma de 5000 lei primită, invocînd, că a primit doar suma de 150 lei,

pentru oferirea consultațiilor juridice, nu este clar prin care procedee legale, partea vătămată N. Coroi, urma să-l acționeze în judecată pe I. Miron, pentru ca să-l oblige de a restitui banii primiți, circumstanțe la care instanța de judecată din motive necunoscute a evitat să se expună în conținutul hotărârii adoptate.

În ședința de judecată inculpatul nu a putut confirma cu certitudine, că plăcuța instalată pe ușa biroului nu-i aparține, ci doar a declarat, că a fost instalată de un avocat, cu care anterior a activat în același birou de serviciu.

Inițial inculpatul nu recunoștea primirea sumei de 5000 lei, totodată, invocă că a pierdut legătura cu N. Coroi și nu cunoaște unde îl poate găsi, însă în luna mai 2012, imediat după pornirea urmăririi penale pe caz, inculpatul personal a căutat partea vătămată, care fiind găsit prin intermediul telefonului, i-a solicitat acestuia, să se întâlnească ca să-i restituie suma de bani primită, pe care de fapt invocă că în realitate nu a primit-o, în momentul când s-au întâlnit, recipisa deja era scrisă de către I. Miron, avînd un conținut, care nu corespundea adevărului, privind scopul transmiterii banilor primiți, motiv din care partea vătămată N. Coroi, a insistat să fie scrisă o altă recipisă în care să fie indicat motivul real, condițiile în care au fost transmiși banii.

Prin recipisă întocmită inițial, I. Miron, a încercat, să înlocuiască așa numita tranzacție încheiată cu referire la prestarea serviciilor juridice la care și-a asumat angajamentul într-un simplu împrumut de bani.

Conform declarațiilor părții vătămate, ultimul după 15 noiembrie 2011, a început să caute un avocat competent care să reprezinte interesele și să participe activ în ședințele instanțelor de judecată și nu doar pentru a întocmi anumite cereri sau a oferi careva consultații juridice.

În discuțiile avute cu I. Miron a explicat acestuia, de care servicii are nevoie, iar în acest sens a eliberat pe numele acestuia procura generală nr. 16943, iar mai târziu, la 24 noiembrie 2011, a venit în num. Chișinău, unde i-a comunicat lui I. Miron, că renunță la serviciile solicitate, cerînd să-i fie restituită suma de 5000 lei, la ce acesta a refuzat categoric, evitînd orice întâlnire cu partea vătămată.

Recurentul a menționat, că în conformitate cu Legea nr. 102 din 28 mai 2010, publicată la 03 august 2010, Monitorul Oficial nr. 135-137, în vigoare din 01 ianuarie 2012 „Cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative”, în condițiile art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Astfel, inculpatul I. Miron care se pretinde a fi jurist profesionist, declarații făcute personal în fața instanței, la 21 noiembrie 2011, când a primit suma de 5000 lei în rate, conștientiza, că în termen de 1 lună, angajamentul asumat de a reprezenta interesele lui N. Coroi, prin participarea activă în ședințele de judecată, așa cum i s-a solicitat și cum este prevăzut în conținutul procurii nr. 16943, din 21 noiembrie 2011, este irealizabil, deoarece, începînd cu 01 ianuarie 2012, în procesul civil, reprezentantul persoanei fizice urma să dețină licența de avocat, intenționat profitînd de starea precară și condițiile de vulnerabilitate ale părții vătămate, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobîndit de la acesta suma de bani indicată, solicitîndu-i totodată o sumă suplimentară de 300 euro.

Prin urmare, recurentul a specificat, că realizarea intenționată de către inculpat a laturii obiective a infracțiunii incriminate a fost confirmată pe deplin prin circumstanțe confirmatorii, existente în materialele cauzei penale, care au combătut pe deplin declarațiile acestuia, însă, nu au fost luate în considerație de către instanța de judecată.

În asemenea circumstanțe intenția directă a inculpatului I. Miron a fost de a induce victima în eroare, creîndu-i o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa și altei persoane, a banilor ce aparțin părții vătămate N. Coroi.

Acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea escrocheriei deoarece victima a fost indusă în eroare și ajunsă la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări (în cazul dat creîndu-și condiții speciale în acest sens și cunoscînd cu certitudine că nu dispune de licență pentru prestarea serviciilor de avocat, în baza unor contracte formale și fictive cu privire la prestarea serviciilor juridice, pe parcursul a 3 zile, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobîndit ilegal de la N. Coroi suma de 5000 lei).

Totodată, instanța de apel la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului nu a ținut cont de explicațiile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” nr. 23 din 28 iunie 2004 potrivit căreia în cazul escrocheriei victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere, iar primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

9. Asupra recursului declarat de procuror a depus referință partea vătămată N. Coroi, solicitînd respingerea recursului, din motiv că pretenții față de inculpat nu are, acesta i-a restituit suma de 5000 lei și consideră că prima instanță corect la achitat, deoarece ultimul nu l-a înșelat, nu a abuzat de încrederea acordată, prestînd cinstit asistență juridică.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, ținînd cont de argumentele invocate în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat și expune următoarele considerente în vederea susținerii acestei statuări.

Așadar, pornind de la expunerea argumentelor privitor la soluția de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de partea acuzării, Colegiul penal amintește că potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute exhaustiv de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat de acuzatorul de stat se constată că, în drept, acesta își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din care rezultă, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând criticele formulate, prin prisma temeiurilor circumscrise cazurilor de casare prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs apreciază argumentele invocate de recurent ca fiind nefondate, având în vedere în acest sens următoarele considerente.

La caz, se constată că titularul cererii de recurs critică soluția instanței de apel, din considerentul că instanța nu a apreciat la justa valoare probele administrate în speță.

Astfel, în probarea alegațiilor invocate, recurentul a descris în conținutul recursului un șir de probe și circumstanțe, care în opinia lui nu au fost apreciate de instanța de apel la justa valoare sau au fost apreciate unilateral, creindu-se astfel impresia că instanța este părtinitoare.

Însă, verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privitor la achitarea lui I. Miron de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Or, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse desfășurate în pct. 7. din prezenta decizie și a cărei redare repetată nu este necesară.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acesta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Deci, instanța de recurs nu va examina criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea achitării inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii imputate acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs

verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs. Or, în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal.

Cît privește critica subsidiară invocată de recurent precum că instanța de apel la judecarea apelului declarat de partea acuzării nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că motivarea hotărîrii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Or, din toate probele examinate și cercetate, instanța de apel corect a reținut, că nu a fost demonstrată intenția lui I. Miron de a sustrage suma de 5000 lei, acești bani au fost încasați pentru prestarea serviciilor juridice și nu cu scopul de a-i sustrage prin escrocherie, mai mult, după plîngerea înaintată de N. Coroi, inculpatul I. Miron a restituit suma peste cîteva zile, fără a se eschiva de a întoarce banii.

Argumentul recurentului referitor la faptul, că inculpatul a conștientizat că angajamentul asumat este irealizabil, corect a fost combătut în descriptivul deciziei instanței de apel, constatîndu-se, că partea vătămată a recunoscut că a încheiat un contract și a întocmit o procură pe numele inculpatului I. Miron, pentru a-l reprezenta la organele de stat, cu anumite drepturi prevăzute de Codul de procedură civilă; conform legislației procesuale de la acel moment, procura eliberată din numele părții vătămate îi permitea inculpatului să întocmească în numele reclamantului anumite cereri, inclusiv să participe în calitate de reprezentant al acestuia în procesul civil în cauze civile, totodată, partea vătămată a recunoscut, că la solicitarea ultimului, inculpatul I. Miron i-a întocmit o cerere de chemare în judecată, care avea multe greșeli, iar în momentul cînd i-a mai solicitat bani și pentru o altă cerere de chemare în judecată pe care urma să o întocmească, a început să aibă îndoieli, fapt ce l-a determinat să renunțe la serviciile acestuia și să solicite restituirea banilor achitați; la momentul încetării relațiilor, inculpatul avea întreprinse anumite măsuri, în vederea realizării prestării serviciilor juridice, de asemenea, partea vătămată a recunoscut că de la bun început cînd a cerut inculpatului să restituie banii, inculpatul nu a fost împotriva, comunicîndu-i că nu are la acel moment banii deoarece i-a cheltuit făcînd reparație în apartament, însă este de acord să-i restituie toți banii mai tîrziu cînd îi va aduna, respectiv,

inculpatul a recunoscut suma de 5000 lei, pe care ulterior i-a restituit părții vătămate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal amintește, că alegațiile invocate în recursul procurorului au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea hotărîrii de achitare a lui I. Miron de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, în cauza deferită judecării, nu au fost admise careva erori de drept de către instanța de apel, iar alegațiile recurentului în acest aspect sunt vădit nefondate, neavînd nici un suport probator.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată.

În virtutea considerentelor expuse, constatînd că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința lui I. Miron, nefiind identificată de instanța de recurs prezența erorilor judiciare prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticele formulate sub acest aspect de către titularul cererii de recurs.

11. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Miron Ion Constantin*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecătorii

Petru Moraru

Nadejda Toma